

GENTILE COMHAIRE, leverancier van " 't Zal wel Gaan"

Menigeen koestert een aandenken aan moeder en vader als een blijvende herinnering. Foto's, getuigschriften en diploma's al dan niet met de bijhorende medailles. Met fierheid laat men deze herinneringen zien aan kinderen en kleinkinderen, soms ook aan vrienden en kennissen. En men verwacht van hen de nodige eerbied bij het bekijken en/of bewonderen van de herinneringen. Zo kregen wij de gelegenheid het getuigschrift door 't Zal wel Ghaene verleend aan de heer Gentile Comhaire te bekijken. Een curiosum? Mogelijk. Het dateert van *den 22^{en} Wintermaend LIX, na 't Zal wel Ghaene* of 22 december 1911.

Gentile Comhaire (geboren in 1880) baatte in de Dampoortstraat een beenhouwerij uit. Deze was gelegen tussen de huidige Bastion- en de Jan van Gentstraat. De kwaliteit van zijn geleverde *Hooftvlacke* was, hetgeen blijkt uit het getuigschrift, bij de leden van het studentengenootschap bijzonder in de smaak gevallen. Comhaire mocht de *addelijke* (sic) *titel Leverancier van 't Zal wel ghaene op den ghevel sijner Huuze* aanbrengen.

Het Taalminnend Studentengenootschap 't Zal wel Ghaene, oorspronkelijk een vereniging van de atheneumleerlingen werd op 21 februari 1852 onder impuls van J.F.J. Heremans door de studenten Victor van Wilder, Isidoor Haemelinck en Julius Vuylsteke opgericht. (1)

De zitting, waarop de *Hooftvlacke* werd verorberd, greep plaats in het lokaal *Den Haene* op het Sint-Baafsplein *waar de tripel uitstekend is*. (2) Het toenmalig bestuur bestond uit Adriaan Martens, voorzitter, Rob. De Man, eerste schrijver, De Braey, tweede schrijver, E. Colle, schatbewaarder, Smis-saert, boekbewaarder, R. de Decker, vaandrig, en Reymans, commissaris. (3) Het getuigschrift werd ondertekend door Adriaan Martens, Cies van Ghend en Bob. Cies van Ghend was eertijds het pseudoniem van Napoléon Destanberg (4). Wie in 1911 onder ditzelfde pseudoniem schuilging hebben wij niet kunnen achterhalen. Bob is wellicht Rob(ert) De Man, de eerste schrijver of secretaris. (5)

Adriaan Martens (°Bocholt 3 juni 1885 - †Astene 26 septemberr 1968), zoon van een sluiswachter van het Kempisch kanaal, volgde middelbaar onderwijs aan het Koninklijk Atheneum te Antwerpen. Hij maakte er deel uit van de kring waartoe ook Hendrik de Man en Ant. Picard behoorden en die de kunstzinnige invloed van Pol de Mont onderging. In dit milieu groeide zijn radicale Vlaamse overtuiging met een sterk vrijzinnig accent. Hij bleef lange tijd een kernfiguur van de Vlaamse strijd. (6) Hij studeerde in 1911 als arts af aan de Gentse universiteit. De toenmalige voorzitter van het 'Medisch Genootschap', prof. Leboucq, bestempelde hem als een van *les intellectuels de Lootenhulle et de Zoutenaie*, die de universiteit wilden vervlaamsen. Op 22 augustus 1912

huwde hij Jeanne Vercouillie, dochter van de filoloog-hoogleraar J. Vercouil-
lie. (7)

Is dit getuigenschrift enig? In elk geval belicht het het studentikoze leven aan de
Gentse universiteit. (8)

Erik L. SCHEPENS

NOTEN

1. R. Willemys, 't Zal wel Gaan, in: *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1974-1975, p. 1692-1694. (Nota van de Redactie: Volgens andere bronnen werd " 't Zal Wel Gaan" gesticht door Julius Vuylsteke, Tony Bergmann en Eugène Cogen.)
  2. *Gentsche Studenten Almanak uitgegeven door het Taalminnend Studentengenootschap 't Zal wel Gaan*, jaargang 47, 1910-1911, Gent, 1911, p. 58.
  3. *Idem*, p. 40.
  4. Met dank aan de heer André Verbeke voor deze toelichting.
  5. Zie illustratie, Gentsche..., jaargang 47, *Mengelwerk*.
  6. H. Balthazar, *Vrijzinnige studentenbeweging 1830-1945*, in: *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, p. 1514-1520.
  7. H. Maes, *Dr. Adriaan Martens (1885-1968)*, in: *Bijdragen tot de geschiedenis der stad Deinze en van het land aan Leie en Schelde*, deel LVIII, Deinze, 1991, p. 62-64; J. van Waterschoot, *Adriaan Martens*, in: *Twintig Eeuwen*, deel 14, *Vlaamse Figuren II*, Hasselt, 1976, p. 219-222.
  8. Met dank aan mevrouw Hilda Comhaire, dochter van Gentile. Bijzondere dank aan de mensen van het Liberaal Archief, gevestigd te Gent, voor hun zeer sympathieke medewerking.
-